

"Biz ve muhakematımız, onun haricinde olamaz ki, mazi mesafesinde bir ayna tarzında olsun." Burada geçen "muhakemat" ne demektir?

Burada geçen "**muhakemat**" kelimesi; bizim **düşüncelerimizi, kararlarımızı, seçimlerimizi** temsil ediyor. Yani insan önce düşünür, sonra karar verir ve en sonunda da seçer ve Allah bunları daha olmadan önce bilir ve kader defterine kaydeder.

Allah'ın, daha vuku bulmadan önce bunları bilmesi ve kader defterine kaydetmesi, insanın hür iradesi ve tercihleri üzerinde bir baskı, bir cebir bir zorlama oluşturmaz. Zira ilim maluma tabidir. Yani Allah insanın ne düşüneceğini, neyi seçeceğini bildiği için yazıyor, o yazdığı ve bildiği için biz öyle düşünüp seçmiyoruz.

Allah'ın ilmi zamanın üstünde olduğu ve her şeyi ihata ettiği için, geçmiş ve gelecek diye bir kayıt söz konusu değildir; geçmiş ve geleceği şimdiki zaman gibi görür ve bilir. Ama insan zamanın içinde ve kayıtları altında olduğu için, geleceği yaşamadan bilemez.